

Deklarasyon

Gürcistan'daki bazı aydınlar bu soruyu kendi kendilerine sorup çözüm arıyorlar ve "Biz öyle sanıyoruz ki öncelikle Abhazya ile aramızdaki ikili ilişkileri belirleyen bir anlaşma tamamıyla kabul edilebilir bir anlaşma olur".

37 Gürcü aydını tarafından imzalanan bu teklif 12-13 Ağustos 1997 tarihli Tiflis gazetelerinde Akhali Taoba (Yeniçağ), Dilis Gazetesi (Sabah) ve Şvidrdge (Yenigün) yayımlandı. Bugün de biz okurlarımıza sunuyoruz.

23 Ağustos 1997

Respublika Abhazya Gazetesi.

Çözüm Bulun!

14 Ağustos 1997'de Gürcü-Abhaz Savaşı başladığı günün beşinci yılı doluyor. Geniş çaplı askeri faaliyetler artık devam etmiyor, fakat barış da yok. Anlaşmazlığın kurbanlarının sayısı artıyor. Geleceği be-

lirsiz yüzbin insan bugün rahat yaşayamıyor, çalışmıyor ve çocuklarını yetiştiremiyor. Barış süreci fiili olarak çıkmaza girmiş durumda. Gelecekte bu "soğuk savaşın" sonu gelmeyecek devamı veya yeni, daha kanlı bir çatışma görünüyor.

Bu anlaşmazlığın, beklendiği gibi Rusya'nın yardımıyla çözülmesi umudu boşa çıktı. BM'ye, AGİT'e, "dost devletlere" ve diğer dış güçlere bağlanan büyük umutlarda aynı derecede temelsiz görünüyor. Son yılların deneyimi gösteriyor ki, Gürcü-Abhaz sorununu Gürcüler ve Abhazlar kendileri çözmek zorundadır. Diğer bütün ülkelerin ancak ikinci dereceden rolü olabilir.

Ancak sorun çok karışıktır. Çok kan dökülmüştür. Tarafların pozisyonu, "toprak bütünlüğü" ve "bağımsızlık" gibi tamamen birbirine zıt ve çelişkili uçlardadır. Bu sorunun askeri çözümü mevcut değildir. Taraflardan hiçbiri mevcut gücü

ile kendi iradesini karşı tarafa dikte ettirebileceği tam bir zafer kazanacak durumda değildir. Yeni bir savaş, sonuçlarını bütün Gürcüstan'ın hissedeceği yeni kurbanlar ve yıkımlar getirebileceği gibi iki halk arasındaki güvensizlik uçurumunu daha da derinleştirecek, düşman figürünü güçlendirecek ve nefretle gözleri kararan insanların sayısını artıracaktır. Bu ise sonuç olarak, gelecekte bir uzlaşma sağlanmasını daha da zorlaştıracaktır.

Abhazların özerklikle yetinmediği, Gürcülerin ise toprak bütünlüğünde ısrar ettikleri mevcut durumdan nasıl bir çıkış yolu bulunacak veya Abhaz devleti ve (tek) üniter devlet yapısı nasıl bir araya getirilecektir?

İddia edilebilir ki, 1992-1993 yıllarındaki savaş olmasaydı Abhazya'nın statüsü Gürcüstan devleti sınırları içinde eninde sonunda belirlenecektir. Fakat bugünkü mevcut durum, Gürcülerin ve Abhazların yeni yaşam biçimleri aramalarını gerektiriyor. Bundan yola çıkarak biz, Abhazya ile şu karşılıklı ilişkileri sağlaması şartıyla, anlaşmaya dayalı ilişkilerin kurulmasını tamamen kabul edilebilir buluyoruz:

- Abhazya'da barış,
- Gürcülerle Abhazların nihai olarak uzlaşması,
- Abhazya'da yaşayan Abhazların, Gürcülerin ve diğer halkların temsilcilerinin hukuki ve reel olarak korunması,

- Abhazya'nın bütün vatandaşlarının kişisel ve ulusal değerlerinin dokunulmazlığı

- Abhazya'nın her yönden gelişmesi için gerekli siyasi ve ekonomik temellerin atılması, veya özetle, insanların normal yaşamlarını sürdürmesi için gerekli koşulların yaratılması.

Yer değiştiren şahısların ve göçmenlerin geri dönüşü sorunu, siyasi statünün belirlenmesi bağlamında çözümlenmelidir. Önce göçmenlerin tamamen ve koşulsuz olarak dönmesi, sonra statünün belirlenmesi ilkesi gerçekçi değildir. "Soğuk savaş" koşullarında bu nüfusun kitlesel olarak dönüşü gerçekleştirilemez. Böyle bir imkan olsa dahi, insanların muhtemel muharebe faaliyeti bölgesine gönderilmesine izin verilebilir mi? Siyasi statünün belirsizliği, savaşın yeniden başlama tehlikesini potansiyel olarak taşımaktadır.

Mevcut realiteyi gözönüne alarak, ortak bir politik, ekonomik ve enformasyon alanı yaratmaya yönelik, doğrudan Gürcü-Abhaz diyalogu başlatmanın zamanı gelmiştir. Burada Gürcüstan, iyi niyetini göstermek için BDT ülkelerinden Abhazya'ya uygulanan ekonomik ambargoyu kaldırmalarını istemelidir. Meselenin ahlaki yönü bir tarafa, dünyadaki deneyimler bu tür tedbirlerin çok az etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca ambargonun ağırlığını, en başta nüfusun sosyal olarak

en az korunan kısmı hissetmektedir. Ab-luka sadece siyasi fikirlerin radikalleşme-sini ve tecrid edilmiş bir toplumda düş-man figürünün güçlenmesini sağlıyor. Bu da barış sürecine zarar veriyor.

Sonuç olarak, Abhazya'daki trajik olayların ahlaki değerlendirmesini yap-mak zorundayız; bu olmadan iç temizliğimize ulaşamayız ve ortak geleceğimizi kurmak için kendimizde manevi güç bu-lamayız.

Yukarıda ortaya koyduğumuz çözüm yönteminin, gerçekleşmesi durumunda Abhazya sorununun barışçı çözümü için sağlam bir temel yaratacağını ve Kafkas-ya'nın bütünleşmesi yolunda çok önemli bir adım olacağını düşünüyoruz.

1- Abramişvili Tamar-Eğitim ve In-formasyon Merkezi Koordinatörü

2- Abramişvili Anna-Kafkas Halkları Dayanışma Fonu Başkanı

3- Ançabadze Georgi-Tarih Bilimleri Doktoru

4- Asanişvili Leyla-Kafkasya Sanat-çılar Birliği Koordinatörü

5- Azikuri Nanuli-Etnograf

6- Badridze David-Tıp Doktoru

7- Bağışvili Tsiala-Pedagog

8- Beroşvili Mihail-Çevirmen

9- Buhnikaşvili Maria-Pedagog

10- Gabaşvili Manana-Nöropsikolog

11- Gaydarova Maya-Filolog

12- Gelaşvili Naira-Yazar "Kafkas Evi" Yöneticisi

13- Darjaniya Manana-Gazeteci

14- Vahania Manana-Pedagog

15- Zukakişvili Gamlet-"Sololaki" Resim Galerisi Sorumlusu

16- Kaçkaşvili Manana-Ressam

17- Kekelidze Marina-Filolog

18- Kvaşilava İrma-Etnograf

19- Kvarçia Nadiradze Nazi-İnşaat Mühendisi, Teknik Bilimler Adayı

20- Kvirkevelia İrina-Fizikçi, Devlet Tek. Ün. Çalışanı

21- Magomedova Manana-Ressam

22- Mamaladze Tengiz-Biyolog

23- Mirziaşvili Mihail-Barış, Demok-rasi ve Gelişim Enstitüsü

24- Motsonelidze Dali-Fizikçi

25- Nadiradze Guram-Teknik Bilim-ler Adayı, DTÜ Doçenti

26- Othozoria Guram-Tarihçi

27- Payçadze İsisana-Çevirmen

28- Papaşvili Murman-Tarih Bilimler Adayı

29- Jvania Nino-Matematikçi

30- Sarcveladze Nodar-Psikolog, Psi-koloji Bilimleri Doktoru

31- Siharulidze Leyla-Redaktör

32- Tabatadze Ketevan-Gazeteci

33- Mutsişvili Georgi-Ulusl. Konflik-toloji Merk. Yön, Felsefe Bilimleri Dok.

34- Cakeli Lia-Filoloji-Çevirmen

35- Çelidze Gina-Çevirmen

36- Çikovani Yuri-Gürcüstan Jene-oloji Derneği Başkanı

37- Tsuladze Georgii-Tarih Bilimleri Doktoru